

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општине Лакташи
за период 01.01-31.12.2016. године**

Број: РВ067-17

Бања Лука, 29.11.2017. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	5
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	6
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	7
	1. Увод	7
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	7
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	7
	4. Набавке.....	9
	5. Припрема и доношење буџета.....	9
	6. Финансијски извјештаји.....	10
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	10
	6.1.1. Приходи и примици	10
	6.1.2. Расходи и издаци.....	12
	6.1.3. Буџетски резултат	17
	6.2. Биланс успјеха	17
	6.2.1. Приходи.....	17
	6.2.2. Расходи.....	18
	6.2.3. Финансијски резултат	18
	6.3. Биланс стања.....	19
	6.3.1. Актива	19
	6.3.2. Пасива.....	22
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	25
	6.4. Биланс новчаних токова	25
	6.5. Временска неограниченост пословања	26
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	26
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	26

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Лакташи који обухвата: Биланс стања, Биланс успеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима са стањем на дан 31.12.2016. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, Консолидовани годишњи финансијски извјештаји Општине Лакташи истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2016. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 1200-1810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо спровели у складу са ISSAI 30 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачком 6.1.2. извјештаја:

Општина Лакташи је у оквиру расхода за лична примања исказала и исплатила расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених у износу од 87.480 КМ по основу обрачунатих и исплаћених бруто накнада поводом божићних празника и накнада за 8. март у општинској управи и нижим буџетским корисницима, као и накнада комисијама за попис у општинској управи. Наведене накнаде нису предвиђене Правилником о платама службеника, техничког и помоћног особља за запослене у општинској управи општине Лакташи, нити са правилницима нижих буџетских корисника.

Као што је наведено под тачком 6.1.3. извјештаја:

Општина Лакташи је исказала дефицит за 2016. годину у износу од 789.963 КМ. По налазу ревизије, дефицит је подцијењен за 62.514 КМ, јер је у оквиру расхода обрачунског карактера исказан износ од 132.414 КМ који се односи на текуће расходе, нису исказани издаци за отплату обавеза из ранијих година у износу од 17.580 КМ и више су исказани расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених за 87.480 КМ.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.2. извјештаја:

Општина Лакташи није вршила почетно признавање, одмјеравање приликом признавања и објелодањивање инвестиционе имовине у складу са параграфима 18, 20, 26, 39 и 85 MPC-JC 16 - Инвестициона имовина.

Као што је наведено под тачкама 6.5. и 6.7. извјештаја:

Општина Лакташи није у Напоменама уз финансијске извјештаје објелоданила образложење везано за сталност пословања, што није у складу са MPC-JC 1 - Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15. (ц) и 38.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје Општине Лакташи нису у потпуности састављене у складу са MPC-JC 1 - Презентација финансијских извјештаја и чланом 57. Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова, јер не пружају довољно информација које кориснику омогућавају разумијевање финансијских извјештаја, као и додатне информације које нису приказане у финансијским извјештајима.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење скрећемо пажњу на наведено под тачкама 6.1.2. и 6.2.2. извјештаја:

Општина Лакташи је у оквиру расхода обрачунског карактера исказала расходе у износу од 132.414 KM. Наведени расходи захтијевају одлив новчаних средстава и не представљају расходе обрачунског карактера како је то дефинисано чланом 95. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике буџета Републике, општина, градова и фондова, већ представљају текуће расходе.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која по нашем професионалном мишљењу, су била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2016. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаног у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник општине је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да ли финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија спроводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 29.11.2017. године

В.д. главног ревизора

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Лакташи за 2016. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације исказане у Општини Лакташи за 2016. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, начелник је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Лакташи обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Лакташи.

Бања Лука, 29.11.2017. године

В.д. главног ревизора

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Начелнику Општине препоручујемо да обезбиједи да се:

- 1) приликом измирења обавеза из претходне године врши исказивање издатака по основу измирења обавеза из ранијих година у извршењу буџета текуће године у складу са чланом 118. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;
- 2) врши почетно признавање и одмјеравање приликом признавања и објелодањивање инвестиционе имовине, у складу са параграфима 18, 20, 26, 39. и 85. МРС ЈС 16 – Инвестициона имовина;
- 3) евидентирање пословних догађаја у ванбилансној евиденцији врши у складу са чланом 83. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама у Републици Српској и чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;
- 4) Биланс новчаних токова сачињава у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника;
- 5) У Напоменама уз финансијске извјештаје објелодани образложење везано за сталност пословања, у складу са МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15. (ц) и 38.
- 6) евиденције о судским споровима усагласе са подацима којима располаже Правобранилаштво Републике Српске;
- 7) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације које омогућавају разумијевање финансијских извјештаја, као и додатне информације које нису приказане у финансијским извјештајима у складу са захтјевима МРС ЈС и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању за буџетске кориснике.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Начелнику Општине препоручујемо да обезбиједи да се:

- 1) отклоне утврђени недостаци система интерних контрола који се односе на: доношење плана готовинских токова за извршење буџета, доношење стратегије развоја локалних путева и улица и сачињавање извјештаја о попису у складу са чланом 20. тачка 3. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза;
- 2) бруто накнаде запосленима исплаћују у складу са Правилником о платама службеника, техничког и помоћног особља за запослене у Општинској управи општине Лакташи и са правилницима нижих буџетских корисника;
- 3) стварају обавезе до висине утврђене буџетом.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о локалној самоуправи;
- Закон о трезору;
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској;
- Закон о систему јавних служби;
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе;
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима локалне самоуправе;
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске;
- Посебан колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске;
- Уредба о категоријама, звањима и условима за обављање послова службеника у јединицама локалне самоуправе;
- Одлука о извршењу буџета за 2016. г.
- Закон о доприносима;
- Закон о порезу на доходак и Правилник о примјени закона о порезу на доходак;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о уређењу простора и грађењу;
- Закон о шумама;
- Закон о јавним путевима;
- Закон о комуналним таксама;
- Закон о социјалној заштити;
- Закон о комуналним дјелатностима;
- Закон о утврђивању и преноса права располагања имовином на јединице локалне самоуправе;
- Закон о заштити од пожара;
- Закон о водама;
- Закон о концесијама;
- Уредба о издацима за службена путовања у земљи и иностранству;
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем;
- Правилник о систему пореског књиговодства у Републици Српској;
- Упутство о примјени МРС за јавни сектор 23: Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси).

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Лакташи (у даљем тексту: Општина) се налази у сјеверозападном дијелу Републике Српске, заузима површину од 388 км² и обухвата 37 насељених мјеста организованих у 11 мјесних заједница. У складу са утврђеним критеријумима за оцјену развијености, Одлуком Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 80/15), Општина је за 2016. годину сврстана у категорију развијених јединица локалне самоуправе.

Општина остварује своје надлежности утврђене Уставом, Статутом, Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16) и другим важећим прописима, којима су дефинисана подручја одговорности, надлежности органа и начин финансирања.

Органи Општине су Скупштина и начелник. Скупштина општине је орган одлучивања и креирања политике, а начелник заступа и представља Општину и носилац је извршне власти.

Ревизијом је обухваћен Консолидовани финансијски извјештај Општине који укључује финансијске извјештаје општинске управе и нижих буџетских корисника (Јавних установа): Центра за културу и образовање, Центра за предшколско образовање и васпитање, Туристичке организације, Спортске дворане и Народне библиотеке „Веселин Маслеша“ Лакташи.

Средства за рад Општине у 2016. години обезбијеђена су из: пореских и непореских прихода; грантова; трансфера између буџетских корисника; примитака од нефинансијске и финансијске имовине и од задуживања.

Од 01.01.2007. године Општина послује у систему локалног трезора (СОФИ).

На достављени нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине за 2011. годину и сачинила извјештај у којем је дато 5 препорука за отклањање утврђених неправилности.

С обзиром на чињеницу да је од претходне ревизије финансијских извјештаја протекао период од пет година, провођење препорука из претходног извјештаја није предмет ове ревизије.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Претпоставке за функционисање система интерних контрола дефинисане су постојећим интерним актима. Унутрашња организација, распоред послова и задатака у току 2016. године дефинисани су Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста општинске управе којим је систематизовано 95 радних мјеста са 120 извршилаца. На дан 31.12.2016. године у општинској управи било је запослено 110 извршилаца на неодређено вријеме и 4 именована лица. У ЈУ „Центар за предшколско васпитање и образовање“ је 47 запослених, у ЈУ „Центар

за социјални рад“ 16, у ЈУ „Туристичка организација“ 5, у ЈУ „Центар за културу и образовање“ 8, у ЈУ „Народна библиотека Веселин Маслеша“ 6 и у ЈУ „Спортска дворана“ Лакташи 6, тако да је укупан број запослених 202.

Није вршена анализа организације и систематизације радних мјеста и управљања људским ресурсима у циљу постизања вишег нивоа ефикасности и успјешности пословања. Руководство није идентификовало потенцијалне ризике у процесу запошљавања.

Примопредаја дужности између начелника Општине извршена је 14.11.2016. године.

Скупштина Општине је усвојила Стратегију развоја Општине за период од 2014 - 2024. године којом су утврђени приоритетни правци развоја: у сектору привреде, у области инфраструктуре и у области друштвених дјелатности.

Правилником о интерним контролама и интерним контролним поступцима дефинисане су компоненте система интерних контрола у складу са COSO моделом (контролно окружење, контролне активности, комуникације и информисање, процјена ризика и мониторинг). Мониторинг над системом интерних контрола врши се у оквиру свакодневних активности руководства и запослених, али ревизији нису презентовани извјештаји у писаној форми да је мониторинг интерних контрола и обављан. Ревизији није презентована документација из које се види како руководство врши процјену ризика, односно које мјере и активности се предузимају на сузбијању постојећих и спречавању нових ризика.

Од 2011. године успостављена је функција интерне ревизије. Главној служби за ревизију Републике Српске достављен је годишњи извјештај о интерној ревизији за 2016. годину у којем је наведено да су обављани послови контроле појединих активности и процеса код нижих буџетских корисника за 2015. годину и контролисан је само дио расхода и јавне набавке код нижих буџетских корисника за 2016. годину. Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2016. године је организован и извршен углавном у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ бр. 45/16), осим што извјештај о попису не садржи упоредне показатеље стања по попису и по књигама, што није у складу са чланом 20. тачка 3. наведеног Правилника.

У функционисању система интерних контрола постоје недостаци јер Општина није:

- сачињавала план готовинских токова за извршење буџета, што није у складу са чланом 13. Закона о трезору („Службени гласник Републике Српске“, бр. 28/13 и 103/15);
- донијела стратегију развоја локалних путева и улица у насељу у складу са чланом 13. став. 4. Закона о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“ бр. 89/13);
- вршила почетно признавање, одмјеравање приликом признавања и објелодањивање инвестиционе имовине у складу са параграфима 18, 20, 26, 39 и 85 МРС-ЈС 16 - Инвестициона имовина.

Сходно наведеном, Општина није успоставила адекватан систем интерних контрола јер успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је у потпуности обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност пословања са важећим законима и прописима.

Препоручујемо начелнику Општине да обезбиједи да се отклоне утврђени недостаци система интерних контрола који се односе на: доношење плана готовинских токова за извршење буџета; доношење стратегије развоја локалних путева и улица и сачињавање извјештаја о попису у складу са

чланом 20. тачка 3. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза.

4. Набавке

Општина је у 2016. години планирала јавне набавке у укупној вриједности од 6.360.139 КМ (без ПДВ-а), односно 6.602.583 КМ (са ПДВ-ом) и то: набавке роба (710.457 КМ), услуга (1.205.866 КМ) и радова (4.686.260 КМ). Према достављеном извјештају у периоду од 01.01-31.12.2016. године. Општина је покренула и окончала 108 поступака јавних набавки у укупној вриједности од 1.158.791 КМ (са ПДВ-ом), од чега 13 отворених поступака у вриједности од 662.302 КМ, 36 конкурентских захтјева за достављање понуда у вриједности од 266.331 КМ, 49 директних споразума у вриједности од 154.829 КМ, 8 јавних позива у складу са Анексом II дио Б у вриједности од 47.781 КМ и 2 преговарачка поступка без објаве обавјештења о набавци у вриједности од 27.549 КМ.

Према образложењу Општине, највеће одступање реализованих од планираних набавки се односи на нереализоване набавке које се финансирају из кредитних средстава Европске Инвестиционе Банке (ЕИБ) по пројекту "Изградња и реконструкција водоводног и канализационог система у општини Лакташи" у вриједности од 4.934.000 КМ (без ПДВ-а), јер је овај пројекат ослобођен плаћања ПДВ-а. Такође, наведено одступање се односи и на закључене оквирне споразуме у 2015. години на основу којих су закључени уговори у 2016. години у вриједности од 255.183 КМ, на уговоре закључене у 2016. години за које је покренута процедура у 2015. години у вриједности од 107.325 КМ и на набавке у вриједности од 66.535 КМ које нису проведене због недостатка средстава.

Испитано је 25 поступака у општинској управи укупне вриједности од 757.286 КМ са ПДВ-ом (65% од укупно проведених набавки) и то: 4 отворена поступка (499.422 КМ), 12 конкурентских захтјева са објавом (174.179 КМ), 6 директних споразума (36.265 КМ), 2 јавна позива у складу са Анексом II дио Б (22.685 КМ) и 1 преговарачки поступак без објаве обавјештења о набавци (24.735 КМ). Код нижих буџетских корисника испитано је 10 поступака укупне вриједности од 68.061 КМ (са ПДВ-ом) и то: 1 конкурентски захтјев (47.998 КМ) и 9 директних споразума (20.063 КМ).

Код испитаних поступака јавних набавки у општинској управи и код нижих буџетских корисника нису утврђене неусклађености са одредбама Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина општине је 28.12.2015. године донијела Одлуку о усвајању буџета Општине за 2016. годину у износу од 15.700.000 КМ. Планирана буџетска средства чине: порески приходи (9.533.500 КМ), непорески приходи (4.660.200 КМ), грантови (90.000 КМ), трансфери јединицама локалне самоуправе (673.800 КМ), примици за нефинансијску имовину (558.000 КМ) и примици од финансијске имовине (184.500 КМ). Буџетом су одобрени буџетски издаци за: текуће расходе (12.273.065 КМ), буџетску резерву (50.000 КМ), издатке за нефинансијску имовину (763.900 КМ) и издатке за отплату дугова (2.613.035 КМ). Након усвајања буџета извршено је 58 реалокација буџетских средстава у укупној вриједности од 695.006 КМ, од тога 38 реалокација у општинској управи (521.801 КМ), 17 реалокација код нижих буџетских корисника (52.305 КМ) и 3 реалокације између општинске управе и нижих буџетских корисника (120.900 КМ).

6. Финансијски извјештаји

Надлежна служба за финансије Општине је сачинила Консолидоване финансијске извјештаје и при сачињавању извјештаја извршила консолидацију у складу са чланом 110. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 127/11) и чланом 60. став 3. Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова („Службени гласник Републике Српске“, бр. 16/11 и 126/11), те доставила Министарству финансија Републике Српске у року прописаном чланом 60. став (5) Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова.

Извјештај о извршењу буџета за 2016. годину Скупштина општине је разматрала и усвојила 31.05.2017. године.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Општине за период 01.01-31.12.2016. године исказано је у обрасцу ПИБ - Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду (01) – општи фонд (у даљем тексту: ПИБ) и обрасцу ПИФ - Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима (у даљем тексту: ПИФ).

У обрасцу ПИБ исказана су буџетска средства у износу од 14.162.338 КМ и буџетски расходи и издаци у износу од 14.952.301 КМ.

У обрасцу ПИФ извршење је исказано на фондовима (01), (03) и (05). На фонду (03) евидентирани су грантови. На фонду (05) евидентирани су трансакције по пројекту „Реконструкција и проширење водоводног система општине Лакташи“ који је интегрални дио пројекта „Водоводна и канализациона инфраструктура у Републици Српској“ и по „Хитном пројекту опоравка од поплава“. Министарство финансија Републике Српске је вршило плаћање обавеза према добављачима које су по овим пројектима финансиране из кредитних и грант средстава, а књиговодствено евидентирање у Општини је проведено у складу са инструкцијама Министарства финансија Републике Српске.

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици су исказани у ПИФ-у у износу од 14.805.249 КМ, а чине их буџетски приходи 13.996.011 КМ (13.903.366 КМ на фонду 01, 24.000 КМ на фонду 03 и 68.645 КМ на фонду 05) и примици 809.238 КМ (примици 258.972 КМ на фонду 01 и примици од задуживања 550.266 КМ на фонду 05).

Буџетски приходи су исказани у износу од 13.996.011 КМ, а чине их: порески приходи на фонду 01 (9.386.675 КМ), непорески приходи на фонду 01 (3.787.334 КМ), грантови на фонду 01 (10.345 КМ) и трансфери између буџетских јединица у износу од 811.657 КМ (719.012 КМ на фонду 01, 24.000 КМ на фонду 03 и 68.645 КМ на фонду 05).

Укупни приходи и примици на фонду 01 су исказани у износу од 14.162.338, а чине их буџетски приходи (13.903.366 КМ) и примици (258.972 КМ).

Буџетски приходи су исказани на фонду 01 у износу од 13.903.366 КМ и нижи су за 7% од планираних прихода, а чине их: порески приходи (9.386.675 КМ), непорески приходи (3.787.334 КМ), грантови (10.345 КМ) и трансфери између буџетских јединица (719.012 КМ).

Порески приходи исказани су у износу од 9.386.675 КМ и нижи су за 2% од планираних прихода, а односе се на: приходе од пореза на добит (2.356 КМ), приходе од пореза на лична примања и приходе од самосталне дјелатности (1.494.262 КМ), порезе на имовину (853.537 КМ), порез на промет производа и услуга (22.257 КМ), индиректне порезе дозначене од Управе за индиректно опорезивање (6.996.356 КМ) и остали порески приходи (17.907 КМ).

Непорески приходи су исказани у износу од 3.787.334 КМ и нижи су за 19% од планираних прихода, а односе се на: приходе од финансијске и нефинансијске имовине (191.039 КМ), накнаде, таксе и приходе од пружања јавних услуга (3.537.926 КМ), новчане казне (1.110 КМ) и остале непореске приходе (57.259 КМ).

Приходи од финансијске и нефинансијске имовине су исказани у износу од 191.039 КМ, а односе се на приходе од закупа и ренте (184.310 КМ) и приходе од камата (6.729 КМ).

Накнаде, таксе и приходи од пружања јавних услуга су исказани у износу од 3.537.926 КМ, а односе се на: административне накнаде и таксе (138.567 КМ), комуналне таксе (1.126.051 КМ), накнаде по разним основама (1.558.139 КМ) и приходе од пружања јавних услуга (715.169 КМ).

Накнаде по разним основама исказане су у износу од 1.558.139 КМ, а односе се на: концесионе накнаде (56.676 КМ), накнаде за заштиту вода (162.295 КМ), накнаде за извађени материјал из водотока (10.084 КМ), накнаде за уређење грађевинског земљишта (564.130 КМ), накнаде за шуме (51.241 КМ), накнаде за коришћење минералних сировина (1.607 КМ), накнаде за промјену намјене пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе (146.627 КМ), накнаде за коришћење комуналних добара од општег интереса (260.730 КМ), средства за финансирање посебних мјера заштите од пожара (292.867 КМ) и остале накнаде (11.882 КМ).

Грантови на фонду 01 исказани су у износу од 10.345 КМ, а односе се највећим дијелом на грант ЈУ „Туристичкој организацији“ Лакташи за финансирање пројекта „Допуна туристичко информативне сигнализације на подручју Општине“ од Министарства трговине и туризма Републике Српске (4.000 КМ) и учешће родитеља Основне школе Лакташи за суфинансирање пројекта УНДП-а „Реконструкција мокрых чворова у основним школама“ (5.500 КМ).

Трансфери између буџетских јединица исказани су у износу од 811.657 КМ, од тога на фонду 01 у износу од 719.012 КМ, на фонду 03 у износу од 24.000 КМ и на фонду 05 у износу од 68.645 КМ.

Трансфери између буџетских јединица различитих нивоа власти на фонду 01 исказани у износу од 719.012 КМ односе се на: трансфере од Министарства просвјете и културе Републике Српске за подршку васпитача креатора (1.500 КМ) и за припрему дјецe пред полазак у школу за ЈУ „Центар за предшколско образовање и васпитање“ (4.788 КМ) и трансфер од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске за ЈУ „Центар за социјални рад“ (712.724 КМ), од чега се 663.598 КМ односи на финансирање 50% социјалних давања за сталну новчану помоћ и додатка за туђу помоћ и његу, а 49.126 КМ за оспособљавање дјецe и омладине са сметњама у развоју.

Трансфер између буџетских јединица различитих нивоа власти на фонду 03 (24.000 КМ) се односи на трансфер Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске за потребе организовања и провођења референдума.

Трансфери између буџетских јединица на фонду 05 исказани су у износу од 68.645 КМ, а односе се на дозначена средства ИПА фондова по пројекту „Проширење водоводне мреже на подручју Општине“.

Укупни примици су исказани у износу од 809.238 КМ, а чине их примици на фонду 01 (258.972 КМ) и примици на фонду 05 (550.266 КМ).

Примитке на фонду 01 чине примици за нефинансијску имовину (162.278 КМ) и примици од финансијске имовине (96.694 КМ). Примитке за нефинансијску имовину чине примици од продаје земљишта (127.176 КМ) и примици по основу пореза на додату вриједност (35.102 КМ). Примитке од финансијске имовине чине примици од наплате датих зајмова.

Примитке од задуживања на фонду 05 (550.266 КМ) чине примици по „Хитном пројекту опоравка од поплава“ из кредитних средстава Свјетске банке- Међународне асоцијације за развој (ИДА) у износу од 276.924 КМ и примици по пројекту „Водоводна и канализациона инфраструктура у Републици Српској“ из кредитних средстава Европске инвестиционе банке (ЕИБ) у износу од 273.342 КМ.

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци су исказани у укупном износу од 14.952.301 КМ. Односе се на буџетске расходе у износу од 11.827.690 КМ (расходе за лична примања 4.878.140 КМ, расходе по основу коришћења роба и услуга 3.102.134 КМ, расходе финансирања и друге финансијске трошкове 274.462 КМ, субвенције 154.216 КМ, грантове 1.245.825 КМ и дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина, градова и фондова 2.172.913 КМ) и издатке у износу од 3.124.611 КМ (издатке за нефинансијску имовину 581.880 КМ и издатке за отплату дугова 2.542.731 КМ).

Расходи за лична примања су исказани у износу од 4.878.140 КМ и за 5% су нижи од буџетом одобрених средстава. Чине их расходи за бруто плате 3.995.382 КМ и расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених 882.758 КМ.

Расходи за бруто плате су исказани у износу од 3.995.382 КМ и за 3% су нижи од буџетом одобрених средстава. Обрачун плата је вршен у складу са Правилником о платама службеника, техничког и помоћног особља за запослене у општинској управи општине Лакташи и правилницима нижих буџетских корисника.

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених су исказани у износу од 882.758 КМ, а чине их накнаде за: превоз запослених (98.056 КМ), отпремнину (11.447 КМ), топли оброк (493.793 КМ), регрес (130.970 КМ), јубиларне награде (30.322 КМ), новчане помоћи приликом рођења дјетета (4.155 КМ), помоћи у случају смрти члана уже породице (4.148 КМ), помоћи у случају теже болести запосленог (4.424 КМ), накнаде за посебне резултате рада у ЈУ “Центар за предшколско образовање и васпитање” (1.500 КМ), накнаде поводом божићних празника и накнаде поводом 8. марта (82.090 КМ) и расходи за остале накнаде (21.853 КМ). Накнаде запосленима исплаћене поводом божићних празника и накнаде за 8. март исказане у бруто износу од 82.090 КМ односе се на општинску управу (47.263 КМ) и ниже буџетске кориснике (34.827 КМ). Накнаде комисијама за попис су исплаћене у износу од 5.390 КМ у општинској управи.

Општина је у оквиру расхода за лична примања исказала и исплатила расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених у износу од 87.480 КМ по основу обрачунатих и исплаћених бруто накнада поводом божићних празника

и накнада за 8. март у општинској управи и нижим буџетским корисницима, као и накнада комисијама за попис у општинској управи. Наведене накнаде нису предвиђене чланом 16. Правилника о платама службеника, техничког и помоћног особља за запослене у општинској управи општине Лакташи, нити са правилницима нижих буџетских корисника.

Препоручујемо начелнику Општине да обезбједи да се накнаде запосленима исплаћују у складу са Правилником о платама службеника, техничког и помоћног особља за запослене у општинској управи општине Лакташи и са правилницима нижих буџетских корисника.

Расходи по основу коришћења роба и услуга су исказани у износу од 3.102.134 КМ и за 5% су нижи од ребалансом буџета одобрених средстава. Односе се на расходе по основу: закупа (10.255 КМ), утрoшка енергије, комуналних и комуникационих услуга (545.690 КМ), режијског материјала (111.316 КМ), материјала за посебне намјене (56.420 КМ), текућег одржавања (469.659 КМ), путовања и смјештаја (67.693 КМ), стручних услуга (230.199 КМ), услуга одржавања јавних површина (794.392 КМ) и остале непоменуте расходе (816.510 КМ).

Расходи по основу закупа су исказани у износу од 10.255 КМ, а односе се на расходе за закуп паркинг простора (7.020 КМ) и закуп просторија намијењених за закључење брака (3.235 КМ).

Расходи по основу утрoшка енергије, комуналних и комуникационих услуга су исказани у износу од 545.690 КМ. Односе се на расходе: по основу утрoшка електричне енергије (283.252 КМ), комуналних услуга (107.698 КМ), комуникационих услуга (144.095 КМ) и остале расходе (10.649 КМ).

Расходи за режијски материјал су исказани у износу од 111.316 КМ. Односе се на расходе за: канцеларијски материјал (61.353 КМ), материјал за одржавање чистоће (16.221 КМ), стручну литературу, часописе и дневну штампу (10.575 КМ) и остали режијски материјал (23.075 КМ).

Расходи за материјал за посебне намјене су исказани у износу 56.420 КМ. Односе се на расходе за: материјал за потребе образовног процеса (3.391 КМ), остали материјал за образовање, науку, културу и спорт (150 КМ) и остали специјални материјал (52.878 КМ).

Расходи за текуће одржавање су исказани у износу од 469.659 КМ, а односе се на расходе за: текуће одржавање зграда (39.550 КМ), текуће одржавање осталих грађевинских објеката (187.111 КМ), текуће одржавање опреме (34.843 КМ) и остало текуће одржавање (208.155 КМ).

Расходи по основу путовања и смјештаја су исказани у износу од 67.693 КМ, а односе се на расходе по основу службених путовања у земљи (7.427 КМ), расходе по основу службених путовања и смјештаја у иностранству (16.749 КМ) и расходе по основу утрoшка горива (43.517 КМ).

Расходи за стручне услуге су исказани у износу од 230.199 КМ. Односе се на: услуге финансијског посредовања (4.881 КМ), услуге осигурања (22.305 КМ), услуге информисања и медија (66.141 КМ), расходе за рачуноводствене услуге (11.583 КМ), правне и административне услуге (8.432 КМ), компјутерске услуге (28.896 КМ), расходе за услуге процјене и вјештачења (5.532 КМ) и расходе за остале стручне услуге (82.428 КМ).

Расходи за услуге одржавања јавних површина су исказани у износу од 794.392 КМ, а односе се на: расходе по основу утрoшка електричне енергије на јавним

површинама (340.910 KM), расходе за услуге чишћења и одржавања јавних површина (139.654 KM), расходе за услуге зимске службе (84.061 KM), расходе за услуге одржавања зелених површина (44.857 KM), расходе за услуге уређења простора (9.996 KM) и расходе за остале услуге одржавања јавних површина (174.913 KM).

Остали непоменути расходи су исказани у износу од 816.510 KM. Чине их: расходи за стручно усавршавање запослених (7.852 KM), бруто накнаде за рад ван радног односа (498.181 KM), расходи по основу репрезентације (119.352 KM), расходи по судским рјешењима (133.676 KM), расходи за таксе и накнаде за регистрацију возила (4.226 KM), расходи по основу поврата и прекњижавања пореза и доприноса (25.526 KM) и остали непоменути расходи (27.697 KM).

Расходи за бруто накнаде за рад ван радног односа исказани у износу од 498.181 KM односе се на: накнаде волонтерима (29.562 KM), накнаде за бруто накнаде члановима управног и надзорног одбора нижих буџетских корисника (8.600 KM), бруто накнаде члановима комисија и радних група (107.809 KM), бруто накнаде скупштинским посланицима и одборницима (300.071 KM), бруто накнаде по уговорима о дјелу и за привремене и повремене послове (17.619 KM), остале бруто накнаде (24.079 KM), доприносе по Закону о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању лица са инвалидитетом (7.985 KM), те остале доприносе на терет послодавца (2.456 KM).

Расходи по основу репрезентације су исказани у износу од 119.352 KM, а односе се на расходе по основу репрезентације у земљи (27.510 KM), расходе по основу репрезентације у иностранству (62 KM), расходе по основу организације и пријема, обилежавана манифестација (84.598 KM), расходе за поклоне (2.421 KM) и остале расходе (4.760 KM).

У оквиру расхода обрачунског карактера исказани су текући расходи у износу од 132.414 KM који нису одобрени буџетом у 2016. години. Остали непоменути расходи су исказани мање за 132.414 KM, а расходи обрачунског карактера више за исти износ.

Расходи по основу коришћења роба и услуга на фонду 03 су исказани у износу од 24.000 KM, а односе се на остале непоменуте расходе (расходе за бруто накнаде за рад члановима бирачких одбора у провођењу локалних избора, а према Одлуци општинске изборне комисије).

Расходи финансирања и други финансијски трошкови су исказани у укупном износу од 274.462 KM. Односе се на: расходе по основу камата на обвезнице (184.045 KM), расходе по основу камата на примљене зајмове у земљи (652 KM), расходе по основу камата на примљене зајмове из иностранства (20.140 KM) и трошкове сервисирања примљених зајмова (67.625 KM).

Субвенције су исказане у износу од 154.216 KM, а односе се на: субвенције нефинансијским субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства 104.216 KM, субвенције нефинансијским субјектима у области саобраћаја и веза 10.000 KM и субвенције нефинансијским субјектима у осталим областима 40.000 KM. Средства су одобравана на основу Програма кориштења средстава за подстицај производње за 2016. годину, појединачних захтјева и одлука о додјели финансијских средстава одобрених од начелника Општине.

Грантови су исказани у износу 1.245.825 KM, а односе се на: текуће грантове непрофитним субјектима у земљи (1.137.220 KM), остале текуће грантове у земљи (90.972 KM) и капиталне грантове нефинансијским субјектима у земљи (17.633 KM).

Текући грантови непрофитним субјектима у земљи (1.137.220 КМ) односе се на: грантове политичким организацијама и удружењима (56.111 КМ), хуманитарним организацијама и удружењима (28.875 КМ), спортским омладинским организацијама и удружењима (161.859 КМ), грантове организацијама и удружењима за афирмацију породице и заштиту права жена, дјеце, избјеглих и расељених лица, бораца и особа са инвалидитетом (125.296 КМ), грантове организацијама и удружењима у области образовања, науке и културе (39.875 КМ) и остале текуће грантове непрофитним субјектима у земљи (725.203 КМ).

Остали текући грантови у земљи односе се на: грантове непрофитним субјектима осим јавних (60.000 КМ) и остале текуће грантове (30.972 КМ).

Капитални грантови нефинансијским субјектима односе се на: капиталне грантове етничким и вјерским организацијама и удружењима (5.000 КМ), капиталне грантове организацијама и удружењима у области образовања, науке и културе (12.233 КМ) и остале капиталне грантове у земљи (400 КМ).

Расподјела средстава је вршена на основу програма, појединачних захтјева, одлука и појединачних закључака начелника општине. Донесени су: Програм финансирања спорта и физичке културе Општине, Одлука о финансирању омладинске политике и Одлуке о одобравању новчаних средстава омладинским организацијама за одобрене пројекте. Достављени су извјештаји о намјенском утрошку додијељених средстава гранта, код узорком одабраних грантова.

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова исказане су у износу од 2.172.913 КМ, а односе се на дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (1.747.226 КМ) и дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (425.687 КМ).

Дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (1.747.226 КМ) односе се на дознаке корисницима социјалне заштите (штићеницима) које се исплаћују од стране установа социјалне заштите (центри за социјални рад и сл.) у износу од 1.477.607 КМ и дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (осим установа социјалне заштите) у износу од 269.618 КМ.

Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (425.687 КМ) односе се на дознаке које исплаћује Центар за социјални рад.

Укупни издаци су исказани у износу од 3.733.944 КМ (3.124.611 КМ на фонду 01 и 609.333 КМ на фонду 05).

Издаци на фонду 01 су исказани у износу од 3.124.611 КМ. Односе се на издатке за нефинансијску имовину (581.880 КМ) и издатке за отплату дугова (2.542.731 КМ).

Издаци за нефинансијску имовину су исказани у износу од 581.880 КМ и нижи су за 24% од буџетом одобрених средстава. Чине их: издаци за произведену сталну имовину (457.107 КМ), издаци за непроизведену сталну имовину (60.983 КМ), издаци за залихе материјала (24.450 КМ) и издаци по основу пореза на додату вриједност (39.340 КМ).

Издаци за произведену сталну имовину у износу од 457.107 КМ чине: издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката (230.638 КМ), издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката (127.022 КМ), издаци за набавку постројења и опреме (57.177 КМ) и издаци за нематеријалну произведену имовину (42.270 КМ).

Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката су исказани у износу од 230.638 КМ, а углавном се односе на издатке за: радове на изградњи путева (94.788 КМ), радове на изградњи и прибављању јавне расвјете и тротоара (12.927 КМ) и издатке за прибављање водоводне и канализационе мреже (122.922 КМ).

Издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката су исказани у износу од 127.022 КМ, а углавном се односе на издатке за: санацију друштвених домова (23.409 КМ) и санацију путева (103.613 КМ).

Издаци за набавку опреме су исказани у износу од 57.177 КМ, а углавном се односе на: издатке општинске управе за набавку канцеларијске опреме (14.885 КМ), комуникационе опреме (27.402 КМ), грејне и расхладне опреме (1.998 КМ) и специјалне опреме (3.487 КМ) и издатке нижих буџетских корисника за набавку канцеларијске, комуникационе и специјалне опреме (9.405 КМ).

Издаци за нематеријалну произведену имовину исказани у износу од 42.270 КМ односе се највећим дијелом на издатке за: израду шумско-привредне основе (16.564 КМ), израду регулационих планова (9.695 КМ), претварање пољопривредног у грађевинско земљиште, сагласности и дозволе (6.489 КМ) и израду техничке документације и сагласности (7.261 КМ).

Издаци за непроизведену сталну имовину су исказани у износу од 60.983 КМ, а односе се на издатке за прибављање земљишта (59.012 КМ) и издатке за нематеријалну непроизведену имовину.

Издаци за нефинансијску имовину на фонду 05 су исказани у износу од 609.333 КМ, а односе се на издатке за изградњу и прибављање зграда и објеката (332.409 КМ) и издатке за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката (276.924 КМ).

Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката (332.409 КМ) односе се на издатке по Пројекту "Изградња и реконструкција водоводног и канализационог система у општини Лакташи" из кредитних средстава Европске инвестиционе банке (ЕИБ). У току 2016. године је повучено мање кредитних средстава од ЕИБ у сврху плаћања обавеза по наведеном пројекту.

Издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката (276.924 КМ) углавном се односе на издатке по „Хитном пројекту опоравка од поплава“ из кредитних средстава Свјетске банке - Међународне асоцијације за развој (ИДА) за радове на санацији градских улица и локалних путева.

Издаци за отплату дугова исказани у износу од 2.542.731 КМ чине: издаци за отплату главнице по другој емисији обвезница (1.069.161 КМ), издаци за отплату главнице примљених зајмова у земљи (1.388.471 КМ) и издаци за отплату осталих дугова (85.099 КМ).

Издаци за отплату главнице примљених зајмова у земљи исказани у износу од 1.388.471 КМ чине издаци за отплату главнице дуга: за изградњу јавне расвјете "Сименс" д.о.о. Сарајево (464.855 КМ), кредита НЛБ Развојној банци (59.434 КМ) и кредита ЕИБ по Пројекту "Изградња и реконструкција водоводног и канализационог система у општини Лакташи" (864.182 КМ).

Издаци за отплату осталих дугова (85.099 КМ) чине издаци по споразуму о нагодби са ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука за утрошену електричну енергију у износу од 50.507 КМ (за општинску управу 42.839 КМ и ниже кориснике 7.668 КМ), издаци за утрошену електричну енергију за водовод Друговићи (3.839 КМ) и издаци за отплату неизмирених обавеза из ранијег периода (30.753 КМ).

Издаци за отплату неизмирених обавеза из ранијег периода исказани у износу од 30.753 КМ највећим дијелом чине издаци за отплату дуга по записнику Пореске управе Републике Српске (29.695 КМ).

До 28.02.2017. године измирене су обавезе из пословања Општинске управе у износу од 17.580 КМ које се односе на плаћене обавезе према добављачима из 2014. године (10.000 КМ) и из 2015. године (7.580 КМ).

Приликом измирења обавеза из претходних година у износу од 17.580 КМ нису исказани издаци по основу измирења обавеза из ранијих година у извршењу буџета 2016. године, што није у складу са чланом 108. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова.

Препоручујемо начелнику Општине да обезбиједи да се приликом измирења обавеза из претходних година врши исказивање издатака по основу измирења обавеза из ранијих година у извршењу буџета текуће године у складу са чланом 118. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.3. Буџетски резултат

Општина је исказала дефицит за 2016. годину у износу од 789.963 КМ, као разлику између исказаних буџетских средстава у износу од 14.162.338 КМ (приходи 13.903.366 КМ и примици 258.972 КМ) и исказаних буџетских издатака у износу од 14.952.301 КМ (расходи 11.827.690 КМ и издаци 3.124.611 КМ).

По налазу ревизије, дефицит је подцијењен за 62.514 КМ јер је у оквиру расхода обрачунског карактера исказан износ од 132.414 КМ који се односи на текуће расходе, нису исказани издаци за отплату обавеза из ранијих година у износу 17.580 КМ и више су исказани расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених за 87.480 КМ.

Препоручујемо начелнику Општине да обезбиједи да се стварају обавезе до висине утерђене буџетом.

6.2. Биланс успјеха

6.2.1. Приходи

Приходи су у Билансу успјеха исказани у износу од 30.458.333 КМ, а чине их порески приходи (9.386.675 КМ), непорески приходи (3.787.334 КМ), грантови (10.345 КМ), трансфери јединицама локалне самоуправе (811.657 КМ) и приходи обрачунског карактера (16.462.323 КМ). Објашњења буџетских прихода наведена су у тачки 6.1.1. извјештаја.

У складу са одредбама члана 91. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ бр. 127/11) приходи обрачунског карактера не узрокују прилив готовине и као такви се не планирају у буџету него се евидентирају искључиво у циљу израде финансијског извјештаја.

Приходи обрачунског карактера исказани су у износу од 16.462.323 КМ, а чине их: приходи од укидања резервисања по основу обавеза (185.575 КМ), приходи од усклађивања вриједности имовине (310.835 КМ), добици од продаје имовине (11.290 КМ), помоћи у природи (2.227 КМ) и остали приходи обрачунског карактера (15.952.396 КМ).

Приходи од усклађивања вриједности имовине исказани су у износу од 310.835 KM, а односе се на приходе обрачунског карактера који су исказани на основу извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним доприносима за период 01.01-31.12.2016. године који је достављен од Пореске управе Републике Српске на основу одредби члана 13. став (4) Правилника о систему пореског књиговодства и Упутства о примјени MPC JC 23 – Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (241.433 KM) и остале приходе (69.402 KM).

Добици од продаје имовине (11.290 KM) односе се на добитке од продаје земљишта.

Помоћи у природи (2.227 KM) односе се на приходе по основу признатих трошкова амортизације опреме примљене путем донација.

Остали приходи обрачунског карактера исказани су у износу од 15.952.396 KM, а највећим дијелом се односе на приходе од преноса нефинансијске имовине који су резултат укњижавања имовине пренесене у власништво Општине. (Наведено под тачком 6.3.1.2. извјештаја).

6.2.2. Расходи

Расходи су у Билансу успјеха исказани у износу од 16.162.786 KM, а чине их текући расходи осим расхода обрачунског карактера 11.851.689 KM и расходи обрачунског карактера 4.311.097 KM (расходи који се не планирају буџетом, већ су само евидентирани у сврху израде финансијских извјештаја). Објашњења буџетских расхода наведена су у тачки 6.1.2. извјештаја.

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 4.311.097 KM, а чине их углавном: расходи по основу трошкова амортизације (2.873.491 KM), набавна вриједност реализованих залиха (24.450 KM), финансијски расходи (4.186 KM), расходи резервисања по основу обавеза (301.425 KM) и расходи од усклађивања вриједности имовине (1.107.400 KM).

Расходи од усклађивања вриједности имовине су исказани у износу од 1.107.400 KM, а највећим дијелом се односе на расходе од усклађивања вриједности имовине (1.066.145 KM) на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за 2016. годину добијеног од Пореске управе Републике Српске.

Општина је у оквиру расхода обрачунског карактера исказала текуће расходе у износу од 132.414 KM. Односе се на обавезе Општине према физичком лицу за трошкове по основу судске пресуде за преузето неизграђено грађевинско земљиште 102.908 KM и према Нитес д.о.о. Бања Лука по Уговору о раскиду уговора о продаји грађевинског земљишта за расходе за плаћање обавеза по главном дугу 29.506 KM. Наведени расходи захтијевају одлив новчаних средстава и не представљају расходе обрачунског карактера, како је то дефинисано чланом 95. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова, већ представљају текуће расходе.

6.2.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха као разлика прихода (30.458.333 KM) и расхода (16.162.786 KM) исказан је позитиван финансијски резултат у износу од 14.295.547 KM.

По налазу ревизије финансијски резултат је подцијењен најмање за 87.480 KM, што је образложено у тачкама 6.1.2. и 6.2.2. извјештаја.

6.3. Биланс стања

6.3.1. Актива

Пословна актива Општине исказана је по бруто принципу у износу од 213.904.119 КМ бруто вриједности, 35.863.599 КМ исправке вриједности и 178.040.520 КМ нето вриједности. Односи се на текућу имовину (1.939.824 КМ) и сталну имовину (176.100.696 КМ).

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина (1.939.824 КМ) се односи на краткорочну финансијску имовину 1.781.775 КМ и нефинансијску имовину у текућим средствима 158.049 КМ.

Краткорочна финансијска имовина се односи на: готовину и готовинске еквивалентне (246.308 КМ), краткорочне пласмане (1.600 КМ), краткорочна потраживања (1.331.347 КМ), краткорочна разграничења (12.610 КМ) и финансијске и обрачунске односе између буџетских јединица (189.910 КМ).

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 246.308 КМ, а односе се на средства на жиро рачунима код банака (244.954 КМ) и готовину у благајни (1.354 КМ).

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 1.331.347 КМ, а односе се на: потраживања по основу продаје и извршених услуга (51.540 КМ), потраживања од запослених (348 КМ), потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе (981.319 КМ), потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату у року до годину дана (8.312 КМ), потраживања по основу пореза на додату вриједност (10.500 КМ) и остала краткорочна потраживања (279.329 КМ).

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе (981.318 КМ) највећим дијелом се односе на потраживања евидентирана у Главну књигу Општине на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним доприносима за период 01.01-31.12.2016. године Пореске управе Републике Српске на основу члана 13. тачка 4. Правилника о систему пореског књиговодства у Републици Српској. На основу извјештаја Општина је извршила евидентирања и унос података о промјенама у стању пореских потраживања у главну књигу, а у циљу сачињавања финансијских извјештаја за 2016. годину.

Нефинансијска имовина у текућим средствима исказана је у износу од 158.049 КМ, а односи се на залихе резервних дијелова и материјала који је остао неутрошен послје завршетка изградње водоводних система Маглајани и Кришковци. Залихе су дате КП „Будућност“ на складиштење и чување, а на основу одлука Скупштине општине о преносу права управљања наведеним водоводним системима. Према истим одлукама овај материјал ће се користити за одржавање тих система, а по претходном одобрењу начелника.

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина исказана је по бруто принципу у износу од 200.958.782 КМ бруто вриједности, 24.858.086 КМ исправке и 176.100.696 КМ нето вриједности. Односи се на дугорочну финансијску имовину нето вриједности 2.676.224 КМ и нефинансијску имовину у сталним средствима 173.424.472 КМ.

Дугорочна финансијска имовина (2.676.224 КМ) се односи на дугорочне пласмане 1.676.931 КМ и дугорочна потраживања 999.293 КМ.

Дугорочни пласмани исказани у износу од 1.676.931 КМ односе се на акције и учешћа у капиталу (1.469.924 КМ) и дугорочне зајмове (207.007 КМ).

Општина је у 2011. години на основу Закона о преносу права својине на капиталу Републике Српске у предузећима која обављају комуналне дјелатности на јединице локалне самоуправе, у својим пословним књигама евидентирала акцијски капитал у укупном износу од 1.469.924 КМ у комуналним предузећима: КП „Комуналац“ (196.336 КМ) и КП „Будућност“ (1.059.011 КМ) и ЈП "ДЕП-ОТ" Регионална депонија а. д. Бања Лука (214.577 КМ). За наведено је добијено обавјештење Централног регистра хартија од вриједности да је извршен пренос права својине на акцијама ових емитената са Акцијског фонда Републике Српске на Општину.

Дугорочни зајмови (207.007 КМ) се односе на: позајмицу дату КП „Будућност“ за измирење обавеза према ЈКП „Водовод“ Бања Лука (135.000 КМ) и на дугорочне зајмове дате банкама (72.007 КМ).

Скупштина општине је 09.09.2008. године донијела Одлуку о преузимању дијела дуга од КП „Будућност“ према Водоводу Бања Лука у износу од 135.000 КМ. Наведеном одлуком је дефинисано да ће КП „Будућност“ позајмицу евидентирати као дугорочну обавезу према Општини, коју Општина неће наплаћивати до власничке трансформације овог предузећа. У случају власничке трансформације уложена средства ће се третирати власништвом општине у складу са законским рјешењима, али није урађено кад је била власничка трансформација. Ревизији је документовано да је на скупштини акционара покренута иницијатива за рјешавање овог потраживања и покретање поступка докапитализације. Према образложењу одговорних, Општина је већински акционар са 65% учешћа у основном капиталу КП „Будућност“ а.д. Лакташи у износу од 1.059.011 КМ и жели повећати основни капитал овог друштва у износу од 135.000 КМ.

Дугорочни зајмови дати банкама (72.007 КМ) односе се на средства депонована код банака у ранијим годинама ради формирања стамбеног фонда у сврху рјешавања стамбених потреба радника Административне службе и ради формирања фонда у сврху кредитирања развоја пољопривреде, а Скупштина општине је донијела одлуку о повлачењу ових средстава сразмјерно њиховој наплати од крајњих корисника. Највећим дијелом се односе на учешће у револвинг фонду Балкан Инвестмент банке а.д. Бањалука и Нове банке а.д. Бањалука за стамбене кредите (63.816 КМ).

Дугорочна потраживања (999.293 КМ) односе се на потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које продужен рок плаћања. Највећим дијелом се односе на дугорочна потраживања за ненаплаћене непореске приходе по основу извјештаја Пореске управе Републике Српске (669.469 КМ) и остала потраживања за накнаде, таксе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања (329.824 КМ). Евиденција дугорочних потраживања за доприносе којима је продужен рок плаћања је резултат примјене Правилника о систему пореског књиговодства у Републици Српској и Упутства о примјени стандарда МРС ЈС – 23.

Остала потраживања исказана у износу од 329.824 КМ односе се на потраживања за накнаде и таксе за које је продужен рок плаћања (292.562 КМ) и потраживања за остале непореске приходе за које је продужен рок плаћања (37.262 КМ). Одлуком о грађевинском земљишту регулисано је да се накнада за уређење грађевинског земљишта и рента могу плаћати у ратама уз претходно обезбјеђење банкарске гаранције о чему се закључује уговор. Уговорима на одгођено плаћање регулисана су учешћа у изградњи канализације Трн и водовода Маглајани, Кришковци и Слатина.

Нефинансијска имовина у сталним средствима исказана у износу од 173.424.472 КМ нето вриједности (брето 198.271.006 КМ и исправке вриједности 24.846.534 КМ) односи се на: произведену сталну имовину 89.163.319 КМ, драгоцјености 10.805 КМ, непроизведену сталну имовину 83.462.988 КМ и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми и авансе 787.360 КМ.

Произведену сталну имовину, нето вриједности 89.163.319 КМ чине: зграде и објекти 87.953.550 КМ, постројења и опрема 827.970 КМ и нематеријална произведена имовина 381.799 КМ.

Вриједност зграда и објеката је исказана у укупном износу од 108.923.061 КМ брето вриједности, 20.969.511 КМ исправке вриједности и 87.953.550 КМ нето вриједности. Вриједност зграда и објеката у 2016. години је повећана за 7.697.685 КМ (по основу повећања грађевинских објеката: преноса објеката „Сарица“ у Трну 1.449.235 КМ и "Крајишких бригада" у Залужанима 5.470.703 КМ, водовода (264.240 КМ), путева (341.250 КМ), улица (134.076 КМ), санација домова култура (27.101 КМ) и јавне расвјете (11.080 КМ), а смањена за 2.688.573 КМ по основу корекције вриједности за ефекте обрачунате амортизације (2.648.304 КМ) и усклађивање вриједности имовине-отписа у износу од (40.269 КМ). Укњижавање вриједности објеката „Сарица“ и "Крајишких бригада" извршено је на основу Одлука Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 11/16 и 82/16), уговора о преносу права својине са Министарством унутрашњих послова Републике Српске и Елабората о процјени вриједности некретнина.

Општина је закључивала уговоре о закупу пословних простора, гаража и станова и дат је у закуп дио пословних простора у власништву закуподавца са дефинисаном мјесечном закупнином. Није вршена рекласификација дијела пословних објеката у власништву Општине који су дати под оперативни (пословни) закуп на билансну позицију пословних објеката класификованих као инвестициона имовина, што није у складу са МРС ЈС 16 - Инвестициона имовина, параграфи 18, 20, 26, 39. и 85.

Препоручујемо начелнику Општине да обезбиједи да се врши почетно признавање и одмјеравање приликом признавања и објелодањивање инвестиционе имовине, у складу са параграфима 18, 20, 26, 39. и 85. МРС ЈС 16 – Инвестициона имовина.

Постројења и опрема су исказани у укупном износу од 4.242.076 КМ набавне вриједности, 3.414.106 КМ исправке вриједности и 173.424.472 КМ нето вриједности. Вриједност опреме у 2016. години је повећана за 72.059 КМ (по основу набавке опреме 68.317 КМ и дониране опреме 3.742 КМ), а смањена за 185.745 КМ (по основу корекције вриједности за ефекте обрачунате амортизације 182.988 КМ и расходања и продаје опреме 2.757 КМ).

Нематеријална произведена имовина (381.799 КМ) односи се на рачуарске програме, улагања у пројектну документацију регулационих планова и шумско-привредне основе.

Непроизведена стална имовина (83.462.988 КМ) односи се на вриједност земљишта (83.035.527 КМ) и осталих природних добара-шума (427.461 КМ).

Земљиште је исказано у вриједности од 83.035.527 КМ, а односи се на вриједност земљишта у власништву Општине.

Вриједност земљишта у 2016. години је повећана за 8.911.565 КМ (по основу преноса права својине вриједности од 8.823.048 КМ и куповине земљишта у вриједности од 88.517 КМ), а смањена за 115.886 КМ по основу продаје земљишта. Укњижавање вриједности земљишта извршено је на основу Одлука Владе

Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 11/16 и 82/16), уговора о преносу права својине „Сарица“ Трн и Крајишких бригада у Залужанима са Министарством унутрашњих послова Републике Српске и Елабората о процјени вриједности некретнина.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми и аванси је исказана у износу од 787.360 КМ, а односи се на нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми (776.818 КМ) и авансе (10.542 КМ).

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми (776.818 КМ) односи се на започете инвестиције у ранијим годинама које нису завршене због недостатка средстава, неријешених имовинско-правних односа чије је рјешавање у току и због мање дозначених кредитних средстава ЕИБ. Достављено је образложење одговорних лица у којем је наведено: „Објекти комуналне инфраструктуре-водоводи су финансирани из кредитних средстава ЕИБ за изградњу водоводне и канализационе инфраструктуре у Републици Српској. Започети радови нису завршени у току 2016. године јер је финансирање изградње водовода било заустављено и условљено бројем извршених прикључака. ЕИБ је привремено зауставила пласирање кредитних средстава због спорог темпа и броја прикључака домаћинства и привредних субјекта на већ изграђену водоводну мрежу. Општини је у 2016. години дозначено укупно 273.342 КМ.“

Аванси (10.542 КМ) се односе на плаћања: по уговору за израду просторног плана Општине (3.995 КМ), за прикључке на јавну расвјету (1.848 КМ) и по уговору са "Хидро-монт" д.о.о. за набавку опреме (4.699 КМ). Аванси су затворени по испостављеним рачунима у 2017. години.

6.3.2. Пасива

Пословна пасива Општине (обавезе и властити извори) је на дан 31.12.2016. године исказана у износу од 178.040.520 КМ.

6.3.2.1. Обавезе

Општина Лакташи је на дан 31.12.2016. године исказала укупне обавезе у износу од 15.084.908 КМ, а односе се на дугорочне обавезе 9.605.289 КМ и краткорочне обавезе 5.479.619 КМ.

Дугорочне обавезе су исказане у износу од 9.605.289 КМ, а односе се на дугорочне финансијске обавезе (9.134.361 КМ), дугорочна резервисања и разграничења (29.361 КМ) и остале дугорочне обавезе (441.567 КМ).

Дугорочне финансијске обавезе (9.134.361 КМ) чине дугорочне обавезе по основу обвезница у износу од 1.792.448 КМ и дугорочне обавезе по зајмовима 7.341.913 КМ.

Дугорочне обавезе по основу обвезница су исказане у износу од 1.792.448 КМ са роком отплате до 2019. године.

Дугорочне обавезе по зајмовима (7.341.913 КМ) чине:

- дугорочне обавезе (3.165.805 КМ) по кредиту Европске инвестиционе банке по пројекту „Водовод и канализација Републике Српске“ за финансирање Пројекта „Изградња и реконструкција водовода и канализације општине Лакташи“ (рок отплате 2013-2038. године). Министарство финансија Републике Српске је 17.09.2012. године са Општином закључило Уговор о преносу кредитних средстава Европске инвестиционе банке - ЕИБ по пројекту „Водовод и канализација Републике Српске“ за финансирање Пројекта „Изградња и реконструкција водовода и

канализације општине Лакташи“ на износ до 9.996.247 KM (5.111.000 ЕУР). Средства су одобрена под истим условима под којима је ЕИБ одобрила Републици Српској: кредит се повлачи у траншама, рок отплате је 25 година са периодом одгоде од 8 година који је урачунат у рок отплате, каматна стопа фиксна или промјењљива (EURIBOR+2%) годишње. Уговор бр. 08-404-47/13 је закључен дана 18.02.2014. године између Општине и Конзорцијума „Хидро-Коп-Хигра“ д.о.о Бања Лука, као извођача радова у износу од 5.701.060 KM.

- дугорочне обавезе (3.888.820 KM) по кредиту Raiffeisen Zentralbank Ostereich Аустрија по пројекту „Изградња водоводних система Маглајани и Кришковци (рок отплате 2009-2022. године). Министарство финансија Републике Српске је 25.11.2008. године са Општином закључило Уговор о кредиту за финансирање пројекта „Изградња водоводних система Маглајани и Кришковци“, рок отплате 12,5 година уз грејс период 4,5 година, камата 0%.

- дугорочне обавезе (281.110 KM) по кредиту Свјетске банке - Међународне асоцијације за развој (ИДА) по „Хитном пројекту опоравка од поплава“ за финансирање санације и реконструкције локалне инфраструктуре оштећене услед поплава за санацију градских улица и локалних путева (рок отплате главнице 2019-2039. године). Министарство финансија Републике Српске је са Општином 04.12.2015. године закључило Уговор о преносу кредитних средстава Свјетске банке - Међународне асоцијације за развој (ИДА) за финансирање санације и реконструкције локалне инфраструктуре оштећене услед поплава, у износу до 150.000 SDR (односно 369.082 KM). Средства су одобрена под истим условима под којима је Свјетска банка одобрила Републици Српској: кредит се повлачи у траншама, рок отплате до 25 година са периодом одгоде од 5 година који је урачунат у рок отплате, каматна стопа 1,25% годишње.

- дугорочне обавезе (6.179 KM) по уговору о репрограмирању дуга за утрошену електричну енергију за Водовод Друговићи.

Дугорочна резервисања и разграничења (29.361 KM) су највећим дијелом настала као резултат евидентирања донација у претходним периодима и иста су смањена на годишњем нивоу, сразмјерно дијелу обрачунатих трошкова амортизације средстава.

Остале дугорочне обавезе (441.567 KM) се односе на обавезе по основу Споразума о нагодби од 16.12.2015. године између Општине и ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука за утрошену електричну енергију.

Краткорочне обавезе су исказане у износу од 5.479.619 KM. Чине их: краткорочне финансијске обавезе (2.220.536 KM), обавезе за лична примања (622.791 KM), обавезе из пословања (1.695.939 KM), обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите (611.412 KM), краткорочна резервисања и разграничења (138.914 KM), остале краткорочне обавезе (117 KM) и финансијски и обрачунски односи између буџетских јединица (189.910 KM).

Краткорочне финансијске обавезе су исказане у износу од 2.220.536 KM, а односе се на: обавезе по основу обвезница које доспијевају за наплату до годину дана (1.123.287 KM) и доспјеле обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају за наплату до годину дана (1.097.249 KM).

Обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају за наплату до годину дана у износу од 1.097.249 KM односе се на: обавезе по кредиту ЕИБ за изградњу водовода Маглајани-Кришковци (864.182 KM), обавезе по кредиту „Сијемс“ д.о.о. Сарајево за изградњу јавне расвјете (232.428 KM) и обавезе по репрограму за утрошену електричну енергију за Водовод Друговићи (639 KM).

Обавезе за лична примања (622.791 КМ) односе се на обавезе из 2016. године за бруто плате запослених (538.152 КМ) и за накнаде (84.639 КМ).

Обавезе из пословања су исказане у износу од 1.695.939 КМ, а односе се на обавезе из 2016. године у износу од 1.419.326 КМ и обавезе из ранијих година у износу од 276.613 КМ (обавезе општинске управе из 2015. године у износу од 233.092 КМ и из 2014. године у износу од 43.521 КМ).

У току 2016. године измирене су обавезе из пословања из претходних година у износу од 17.580 КМ, а нису исказане у ПИФ-у на издацима по основу измирења обавеза из ранијих година.

Обавезе за субвенције, грантове и дознаке су исказане у износу од 611.412 КМ, а односе се на обавезе за субвенције (5.729 КМ), грантове (187.289 КМ), дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина, градова и фондова (205.276 КМ) и остале обавезе за субвенције, грантове и дознаке (213.118 КМ).

Финансијски и обрачунски односи између буџетских јединица (189.910 КМ) односе се на преостали дио обавезе за поврат привремено кориштених намјенских средстава (од накнада за промјену намјене пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе 60.000 КМ и од водопривредних накнада 129.910 КМ) по одлукама Скупштине општине из ранијих година. У току 2017. године ове накнаде су враћене у цјелости преносом средстава са ЈРТ у корист РПН-рачуна посебних намјена.

Од укупно неизмирених краткорочних обавеза на дан 31.12.2016. године у износу од 5.479.619 КМ, до 28.02.2017. године измирене су обавезе у износу од 1.655.259 КМ, а односе се на: обавезе за лична примања запослених (607.331 КМ), обавезе из пословања у земљи (536.625 КМ), обавезе за субвенције, грантове и дознаке (407.638 КМ) и остале обавезе (103.665 КМ).

До завршетка ревизије измирене су краткорочне обавезе у износу од најмање 2.397.462 КМ.

Општина је донијела План финансирања пренесених обавеза из претходног периода, који се може посматрати као дугорочни план измирења обавеза, како је то прописано чланом 30. Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15). План финансирања пренесених обавеза из претходног периода је наведен у члану 5. Одлуке о дугорочном кредитном задужењу Општине, који је усвојила Скупштина општине дана 25.01.2017. године, и који гласи: „Саставни дио одлуке је План за превазилажење проблема финансирања пренесених обавеза, којим се елиминише пренос обавеза у наредни период.“ У поменутом плану је наведено: „Преостали дио кредитних средстава након финансирања пријевременог откупа 2. емисије обвезница у износу од 1.084.264 КМ користиће се за финансирање измирења укалкулисаних, не измирених обавеза из ранијих година.“

Општина је са Уникредит Банк а.д. Бања Лука закључила 31.03.2017. године Уговор о кредиту у износу од 4.000.000 КМ уз следеће услове: рок отплате 8 година, грејс период 2 године који је урачунат у рок отплате, отплата главнице почиње након истека грејс периода, тј. од 30.04.2019-31.03.2025. године у 72 мјесечне рате односно ануитета, а камата се плаћа у грејс периоду. Чланом 3. наведеног уговора је дефинисано да се кредит одобрава у сврху рефинансирања неисплаћеног дугорочног дуга, односно финансирања пријевременог откупа друге емисије обвезница са обрачунатим каматама до дана отплате, као и за финансирање пренесених обавеза општине. Општина је из кредитних средстава извршила

пријевремени откуп друге емисије обвезница и измирила све обавезе по основу обвезница у износу од 2.915.736 KM (дуг на дан 29.04.2017. године са обрачунатим каматама до дана отплате) и измирене су обавезе из претходних година према добављачима у износу од 1.084.264 KM.

6.3.2.2. Властити извори

Властити извори су исказани у износу од 162.955.612 KM, а чине их трајни извори средстава (77.271.280 KM), резерве (21.175 KM) и финансијски резултат (85.663.156 KM).

Трајни извори средстава су исказани у износу од 77.271.280 KM, а односе се на противвриједност имовине која не подлијеже обрачуну амортизације.

Резерве су исказане у износу од 21.175 KM, а односе се на законску резерву која је формирана у ранијим годинама, када су јединице локалне самоуправе биле дужне да издвајају и формирају средства резерве (законске, статутарне и слободне резерве). С обзиром да је укинута обавеза формирања обавезне законске резерве, у току ревизије исправљена је грешка и достављено образложење да ће у Напоменама уз финансијске извјештаје за 2017. године извршити потребна објелодањивања о исправци грешке из ранијих година.

Финансијски резултат је исказан у износу од 85.663.156 KM, а чини га финансијски резултат ранијих година 71.367.609 KM и финансијски резултат текуће године 14.295.547 KM. Ревизијом је утврђено да је финансијски резултат текуће године подцијењен најмање за 87.480 KM, што је објашњено у тачки 6.2.3. извјештаја.

6.3.3. Ванбилансна евиденција

На дан 31.12.2016. године ванбилансна актива и пасива су исказане у негативном износу од 15.669.552 KM. У току ревизије исправљена је техничка грешка и достављено је образложење одговорних лица да ће објелоданити исправку грешке у Напоменама за 2017. годину. У оквиру ванбилансне евиденције евидентирају се пословни догађаји који немају директног утицаја на имовину, него само отварају могућност за такав утицај у будућности. Општина је у ванбилансној евиденцији евидентирала средства обезбјеђења плаћања по кредитима (мјенице и гаранције) и неоткупљене станове који су дати у закуп.

Препоручујемо начелнику Општине да обезбиједи да се евидентирање пословних догађаја у ванбилансној евиденцији врши у складу са чланом 83. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама у Републици Српској и чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.4. Биланс новчаних токова

У Извјештају о новчаним токовима исказан је позитиван нето новчани ток из пословних активности у износу од 2.959.111 KM, негативан нето новчани ток из инвестиционих активности у износу од 266.613 KM и негативан нето новчани ток из активности финансирања у износу од 2.639.317 KM, стање готовине на крају периода од 246.308 KM повећано је у односу на стање готовине на почетку периода од 193.127 KM, за 53.181 KM.

Због напријед наведених одступања, што је образложено у тачкама 6.1.2. и 6.2.2. извјештаја, Биланс новчаних токова није састављен на начин како је то прописано одредбама члана 54. став (1) и (2) Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова и не пружа

релевантне информације о новчаним токовима у складу са MPC JC 2 - Извјештај о новчаним токовима (параграфи 5, 21 и 25).

Препоручујемо начелнику Општине да обезбиједи да се Биланс новчаних токова сачињава у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

6.5. Временска неограниченост пословања

Општина је извршила процјену наставка и сталности пословања, али није у Напоменама уз финансијске извјештаје објелоданила образложење везано за сталност пословања, што није у складу са MPC-JC 1 - Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15. (ц) и 38. Ревизији је достављено образложење у којем је наведено: „Није упитан наставак и сталност пословања Општине. Узимајући у обзир амортизационе планове отплате дуга и износе нових задужења по дугорочном плану за измирење неизмирених обавеза, Општина у 2017. години и у наредним годинама испуњава услове за дугорочно кредитно задужење. Обавезе за отплату главнице и камате, по кредитном задужењу Општина може обезбиједити и сервисирати из властитих извора, односно буџетских прихода у периоду задужења од 2017-2041. године.“

Препоручујемо начелнику Општине да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодани образложење везано за сталност пословања, у складу са MPC-JC 1 - Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15. (ц) и 38.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према Информацији о судским споровима у којима је Општина тужилац, односно тужена, коју је Скупштина општине усвојила закључком од 31.05.2017. године, укупан број судских спорова је 302, од чега је у 283 предмета Општина тужилац, а у 19 предмета је тужена. Наведени подаци нису усаглашени са подацима из Информације о раду Правобранилаштва Републике Српске, коју је такође усвојила Скупштина општине закључком од 31.05.2017. године.

Препоручујемо начелнику Општине да обезбиједи да се евиденције о судским споровима усагласе са подацима којима располаже Правобранилаштво Републике Српске.

Општина није вршила процјену исхода спорова и није објелоданила информације о потенцијалним обавезама и потенцијалној имовини према захтјевима MPC JC 19 – Резервисања, потенцијалне имовина и потенцијалне обавезе, параграф 100 (о судским споровима који су у току, процјена извјесности у вези са роком и исходом спора, процјена њиховог финансијског учинка и могућност надокнаде).

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Општина је саставила Напомене уз финансијске извјештаје за 2016. годину, али исте не задовољавају у потпуности захтјеве MPC JC 1 – Презентација финансијских извјештаја, нити члана 57. Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова, јер нису објелодањене информације:

- према захтјевима MPC JC 17 – Некретнине, постројења и опрема (параграф 88, тачке ц и д, параграф 89, тачке а, б и ц) којима се налаже да се за сваку класу

некретнина и опреме признатих у финансијским извјештајима објелодањују: користан вијек употребе или стопе амортизације, усклађивање књиговодствене вриједности на почетку или на крају периода које показују сва повећања и смањења, о постојању и износу ограничења власништва и некретнина заложеним као гаранција извршењу обавеза;

- о потенцијалним обавезама и потенцијалној имовини према захтјевима МРС ЈС 19-Резервисања, потенцијалне имовина и потенцијалне обавезе, параграф 100 (о судским споровима који су у току, процјена извјесности у вези са роком и исходом спора, процјена њиховог финансијског учинка и могућност надокнаде);

- није извршено објелодањивање образложења у вези сталности пословања, што није у складу са МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја, параграф 15. (ц) и 38, што је наведено у тачки 6.5. извјештаја;

- појединачне ноте не објашњавају довољно поједине позиције из финансијских извјештаја.

Препоручујемо начелнику Општине да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације које омогућавају разумијевање финансијских извјештаја, као и додатне информације које нису приказане у финансијским извјештајима у складу са захтјевима МРС ЈС и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању за буџетске кориснике.

Ревизијски тим

Мира Савић, с.р.

Стоја Чвокић, с.р.

Јагода Недимовић, с.р.